

24.08.2017

Oikeusministeriö

Lausuntopyyntö OM 21.6.2017

Sisäministeriön lausunto; HE laiksi uudesta syyttäjälaitoksesta

Oikeusministeriö on pyytänyt sisäministeriöltä lausuntoa oikeusministeriön työryhmän mietintöön "Syyttäjälaitoksen organisaatiouudistus" (OM 28/2017) sisältyvästä hallituksen esitysluonnoksesta uudeksi laiksi Syyttäjälaitoksesta. Sisäministeriö toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Sisäministeriö pitää syyttäjälaitoksen organisaatiouudistuksen tavoitteita kannatettavana syyttäjälaitoksen toiminnan yhtenäisyyden ja ammattimaisen johtamiskulttuurin edistämiseksi, toiminnan tehostamiseksi sekä syyttäjälaitoksen asiantuntijuuden syventämiseksi. Esityksen mukaan organisaation uudistamisella ei olisi merkittäviä vaikutuksia sidosryhmien toimintaan, koska toimipaikat ja toimialueet säilyisivät nykyisellään. Aluekoon kasvaessa sidosryhmäyhteistyön järjestämiseen ja ohjaamiseen tulisi esityksen mukaan kuitenkin kiinnittää erityistä huomiota.

Vaikutukset

Esityksen viranomaistoiminnallisia vaikutuksia koskevan jakson mukaan syyttäjälaitoksen organisaation uudistamisella ei olisi merkittäviä vaikutuksia sidosryhmäsuhteisiin ja sidosryhmien toimintaan, koska toimipaikat, toimialueet ja henkilöstön määrä säilyisivät nykyisellään. Syyttäjälaitoksen organisaatiota koskeva pykäläehdotus (3) samoin kuin pykäläehdotukset asioiden ratkaisemisesta valtakunnansyyttäjän kansliassa (18) ja syyttäjälaitoksella (20) liittyvät osaltaan sidosryhmäyhteistyöhön. Mainittujen pykälien vastaisessa soveltamisessa tulisi kiinnittää erityistä huomiota siihen, että esitutkintalain (805/2011) 5 luvussa tarkoitettu esitutkintaviranomaisen ja syyttäjän esitutkintayhteistyö sekä muu poliisin ja syyttäjän välinen sidosryhmäyhteistyö vähintään turvattaisiin nykytasoisesti ja pikemmin kehitettäisiin entistäkin toimivammaksi.

Sisäministeriö pitääkin tärkeänä, että syyttäjälaitoksen organisaatiouudistuksen toteuttamisen yhteydessä turvataan jatkossa edellytykset tehokkaalle ja toimivalle sidosryhmäyhteistyölle.

Niin ikään sisäministeriö yhtyy Rajavartiolaitoksen esikunnan näkemykseen siitä, että Rajavartiolaitoksen esitutkintaa suorittaville hallintoyksiköille tulisi nimetä alueellisia "omasyyttäjiä" käytännön operatiiviseen yhteistyöhön. Tämän lisäksi syyttäjälaitoksella tulisi olla erikseen sidosryhmäyhteistyöstä vastaava johtaja, joka vastaisi käytännön yhteistyötä suuremmista linjauksista. Valtakunnallista sidosryhmäyhteistyötä tehtäisiin jatkossa Rajavartiolaitoksen esikunnan ja valtakunnansyyttäjän kanslian erikseen nimettyjen vastuuhenkilöiden kesken.

Muita huomioita

Sisäministeriö nostaa tässä yhteydessä esille myös sen, että hallituksen esitykseen ei mietinnön mukaan sisälly perustuslain 104 §:n (Syyttäjät) ja 119 §:n (Valtionhallinto) kannalta merkityksellisiä pykäläehdotuksia. Samaa johtopäätökseen voidaan päätyä myös Ahvenanmaan erityisasemaa koskevan perustuslain 120 §:n näkökulmasta. Koska valtakunnalla on Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 27 §:n 3 kohdan

24.08.2017

nojalla lainsäädäntövalta valtion viranomaisten järjestysmuodosta ja toiminnasta, myös Ahvenanmaan syyttäjäaluetta koskeva syyttäjälaitoslakiluonnoksen 4 § on suhteessa perustuslain 120 §:ään ilmeisen ongelmaton.

Kansliapäällikkö

Päivi Nerg

Erityisasiantuntija

Hanne Huvila

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö 24.08.2017 klo 16:59. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi

Sisäministeri Risikko
Erityisavustajat Rytilä ja Seppänen
Neuvotteleva virkamies Lohse
Rajavartioliitarkastaja Hallenberg